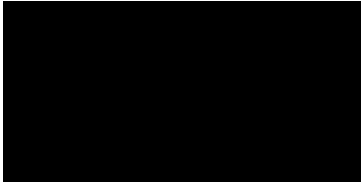

Retouradres: Postbus 23475, 1100 DZ Amsterdam

Datum: 8 december 2023
Uw/ons kenmerk: Juridische zaken – 30-10-2023 Woo-Belastingen
Onderwerp: Beslissing op Woo-verzoek informatie VMR rondvaarten
Behandeld door: [REDACTED], Belastingen

Bijlage(n) 6

Geachte [REDACTED],

In uw brief van 30 oktober 2023 heeft u met een beroep op de Wet open overheid (hierna: Woo) verzocht om informatie over de gemakkelikhedenretributie rondvaarten. U verzoekt om informatie over de tariefsverhoging per 2024 en verzoekt om de volgende documenten:

1. U verzoekt om verstrekking van alle documenten, als bedoeld in artikel 2.1 van de Woo, waaruit kan worden opgemaakt welke kosten, voor welke voorzieningen (zoals bedoeld in artikel 229, lid 1, onder b Gemeentewet) ten grondslag liggen aan de VMR die geheven wordt voor de rondvaart.
2. Op pagina 225 van de Begroting 2024 die op 28 september 2023 is gepubliceerd staat de volgende passage: "We verhogen het tarief VMR voor rondvaarten van € 1,5 miljoen naar € 2,0 miljoen. Met de meeropbrengsten kunnen we de stijgende kosten van de nautische keten dekken"). U verzoekt om verstrekking van alle documenten, als bedoeld in artikel 2.1 van de Woo, die verband houden met de bovengenoemde berekening van de kosten van de nautische keten en alle overige documenten (inclusief interne correspondentie) die verband houden met bovengenoemde verhoging van de VMR.
3. U verzoekt verstrekking van een overzicht, als bedoeld in artikel 3.3.a, lid 2, van de Woo, van de rederijen die op dit moment gemakkelikhedenretributie afdragen voor het aanbieden van rondvaarten. Dit overzicht kan eventueel geanonimiseerd worden verstrekt.

Wettelijk kader en jurisprudentie

Ingevolge artikel 4, eerste lid, van de Woo kan eenieder een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. Ingevolge artikel 67, eerste lid van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: Awr), is het een ieder verboden hetgeen hem uit of in verband met enige werkzaamheid bij de uitvoering van de belastingwet over de persoon of zaken van een ander blijkt of wordt meegedeeld, verder bekend te maken dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de belastingwet of voor de invordering van enige rijksbelasting als bedoeld in de Invorderingswet 1990 (geheimhoudingsplicht).

De Woo is van toepassing op een verzoek voor zover de informatie is neergelegd in documenten, deze wordt opgevraagd en het om een bestuurlijke aangelegenheid gaat. Verder is de Woo van toepassing op bestaande documenten. Er rust op een bestuursorgaan geen plicht om een document, zoals een overzicht, aan te maken. Dit volgt uit de uitspraak van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 5 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA2102.

Verder heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in een uitspraak van 4 december 2013, ECLI:NL:RBDHA:2013:2226 met zaaknummer 2012 10672/1/A3 bepaald, dat, als in een verzoek om informatie niet wordt gevraagd om openbaarmaking van documenten, maar slechts om beantwoording van vragen, dit geen verzoek is in de zin van artikel 4, eerste lid, van de Woo. Een reactie daarop is dan ook geen besluit, waartegen bezwaar kan worden gemaakt. De uitspraak brengt met zich mee dat een antwoord op informatievragen, geen besluit is in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Wij verwijzen hiervoor ook naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 7 augustus 2013, ECLI:NL:RVS:2013:642.

Uit de wet, de wetsgeschiedenis en jurisprudentie blijkt verder dat de Woo geen betrekking heeft op het verstrekken van documenten die al openbaar gemaakt zijn. Indieners van Woo-verzoeken hebben in dit kader ook een eigen onderzoeksplicht. Verwacht mag worden dat men zelf via de gebruikelijke kanalen, zoals bijvoorbeeld de website, heeft gezocht naar documenten, alvorens een Woo-verzoek in te dienen. Als gevraagd wordt om openbaarmaking/verstrekking van reeds openbaar gemaakte documenten, kan als antwoord volstaan worden met een verwijzing naar de vindplaats. Reeds openbaar gemaakte informatie hoeft immers niet nogmaals openbaar gemaakt te worden.

Ten aanzien van uw verzoek

Informatie in vraag 1:

Wij verwijzen naar de bijgevoegde brief aan de raad van 15 mei 2019, waarin het college de maatregelen uit de VJN 2019 aankondigt waarmee een eerlijke bijdrage van bezoekers wordt gevraagd. Daarin staat het volgende opgenomen op pagina 7:

Bij de invoering van VMR in 1995 gold een tarief van f 1.-. Het tarief is voor 2019 voor zowel VMR te water (rondvaartboten) als VMR te land (stadsrondritten) vastgesteld op € 0,66 per passagier. Het tarief is daarmee sinds 1995 nauwelijks gestegen. Voor de gemakkelijkhedenretributie geldt geen opbrengstnorm.

De gemeenteraad is bij het bepalen van het tarief niet gebonden aan de hoogte van de kosten die de gemeente maakt en waar de gemakelijkheid profijt van heeft. Dat betekent dat er ruimte is om het tarief voor VMR te verhogen.

Het college acht een tarief VMR van € 1,50 per deelnemer of passagier daarmee als redelijk en stelt voor om de huidige tarieven VMR in 2020 vast te stellen op € 1,50 per passagier/bezoeker en het tarief van € 1,50 per bezoeker tevens te hanteren voor gidsrondleidingen (2020) en voor festivals (vanaf 2021).

De tarieven voor 2020 zijn vastgesteld bij de behandeling van de begroting 2020, zie hiervoor: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR630000/1> (Verordening VMR te water 2020) <https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/8139426/1/09012f97829e2bac> (raadsvoordracht inzake Verordening VMR te water 2020)

Het voorstel aan de raad inzake verhoging van het tarief VMR te Water voor 2024 is hieronder terug te vinden onder agendapunt 5:

<https://amsterdam.raadsinformatie.nl/vergadering/1156326/Raadscommissie%20Financi%C3%ABn%2C%20Kunst%20oen%20Diversiteit%2019-10-2023>

Op pagina 225 van de Begroting 2024 die op 28 september 2023 gepubliceerd is staat de volgende passage: "We verhogen het tarief VMR voor rondvaarten van € 1,5 miljoen naar € 2,0 miljoen. Met de meeropbrengsten kunnen we de stijgende kosten van de nautische keten dekken."

Informatie in vraag 2:

In de eerste plaats verwijzen wij naar de gepubliceerde begroting 2024, waarin de kosten voor de nautische keten ook zijn ondergebracht. [Begroting 2024 - Gemeente Amsterdam](#)

Verder kan het volgende worden vermeld over de kosten van de nautische keten:

De kosten van de nautische keten stijgen vanaf 2024 met 250K als gevolg van het aflopen van de meerjarige leaseovereenkomst voor de hardware voor de Digitale Gracht, dit leidt tot hogere jaarlijkse leasekosten. Daarnaast was er in de begroting van de gemeente niet voldoende structureel budget toegekend voor de ICT kosten van de nautische keten; het budget daalde vanaf 2024 met 750K. Samen leverde dit een knelpunt op van 1 mio.

Daarnaast waren de begrote baten te hoog ten opzichte van de werkelijkheid, waardoor de begroting naar beneden moest worden bijgesteld. Het gaat hier om de nautische leges (€ 0,1 mio) en het Binnenhavengeld (€ 0,9 mio). Waarbij voor Binnenhavengeld geldt dat dit gevolg is van onder andere hoog percentage milieutarief-gebruik (korting) en een lage betalingsgraad.

Ten slotte wordt voor de tariefsverhoging van de VMR verwezen naar de volgende bijlagen:

- Brief aan raad van 15 mei 2019 (bijlage 2)
- Bestuurlijke input, deel Varen (bijlage 3)
- Onderbouwing verhogen Vermakelijkhedenretributie (bijlage 4)
- Bestuurlijke input Programma 2 (bijlage 5)
- Oude Verordening VMR te water najaar 1994 met kostentoekening (bijlage 6)

Informatie in vraag 3:

Een overzicht van de rederijen die op dit moment gemakelijkheidsretributie afdragen voor het aanbieden van rondvaarten kan op grond van artikel 67 Awr niet worden verstrekt.

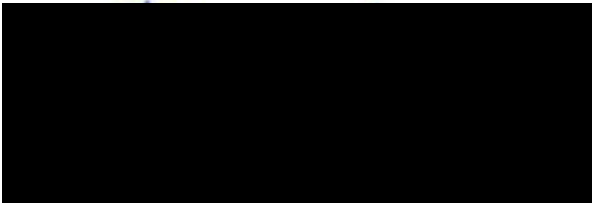
Wel kunnen wij u het volgende meedelen over het aantal rederijen dat gemakkelijksretributie afdraagt voor het aanbieden van rondvaarten. Er zijn ongeveer 200 subjecten geïdentificeerd die in aanmerking komen voor het doen van aangifte. In 2022 behaalden 61 van deze subjecten een netto opbrengst na 4 aangifterondes, terwijl 140 dat niet deden. In 2023 staat dit aantal op 47 na drie kwartalen, waarbij 155 subjecten nog geen netto opbrengst hebben behaald.

Besluit

1. Het antwoord op vraag 1 treft u bijgaand aan, aangevuld met de hierboven vermelde informatie alsmede de vindplaatsen waar informatie hierover te vinden is.
2. De informatie in vraag 2 treft u in bijgaande documenten alsmede de toelichting hierboven aan.
3. De informatie in vraag 3 wordt op grond van artikel 67 Awr niet verstrekt, wel is hierboven het aantal subjecten vermeld.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Heffingsambtenaar
Gemeente Amsterdam

Niet mee eens?

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit bezwaar maken.

U kunt bezwaar maken via www.amsterdam.nl/bezwaar/jb

U logt in met uw DigiD of E-herkenning.

Na het indienen van uw bezwaar informeert de gemeente u over de manier waarop uw bezwaarschrift wordt behandeld.

Mogelijk kunt u niet beschikken over DigiD. Dan kunt u bezwaar maken per post. Stuur uw bezwaarschrift dan naar:

Gemeente Amsterdam
T.a.v. afdeling Belastingen
Postbus 23475
Postcode 1100 DZ
Amsterdam

Vermeld in uw bezwaarschrift altijd:

- uw naam, adres en telefoonnummer
- de datum waarop u het bezwaarschrift schrijft en uw handtekening
- het besluit waartegen u bezwaar maakt, met datum en kenmerk van het besluit
- waarom u bezwaar maakt.

Schorsende werking

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dat wil zeggen: het besluit waartegen u bezwaar maakt, blijft geldig totdat over uw bezwaar is beslist.

Spoed? Voorlopige voorziening

Bij grote spoed kunt u (tegen kosten) een zogeheten voorlopige voorziening aanvragen. Dat is een spoedprocedure waarmee het genomen besluit tijdelijk kan worden ingetrokken en/of andere maatregelen kunnen worden getroffen. Een voorlopige voorziening vraagt u aan bij:

De Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam
Afdeling Publiekrecht - teams bestuursrecht
Postbus 75850
1070 AW AMSTERDAM

U kunt ook een verzoek om een voorlopige voorziening indienen via de website:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>

Andere belangrijke informatie vindt u via de website:

www.rechtspraak.nl/Naar-de-rechter/Bestuursrechter/Kosten

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Woo

Artikel 1.1 Recht op toegang

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Artikel 2.1 Begripsbepalingen

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

document:

een door een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, opgemaakt of ontvangen schriftelijk stuk of ander geheel van vastgelegde gegevens dat naar zijn aard verband houdt met de publieke taak van dat orgaan, die persoon of dat college;

milieu-informatie:

hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;

Onze Minister:

Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

publieke informatie:

informatie neergelegd in documenten die berusten bij een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, of informatie die krachtens artikel 2.3 door een bestuursorgaan kan worden gevorderd.

Artikel 4.1 Verzoek

1. Eenieder kan een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. In het laatste geval beslist het verantwoordelijke bestuursorgaan op het verzoek.
2. Een verzoek kan mondeling of schriftelijk worden ingediend en kan elektronisch worden verzonden op de door het bestuursorgaan aangegeven wijze.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de aangelegenheid of het daarop betrekking hebbende document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
5. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan binnen twee weken na ontvangst van het verzoek de verzoeker om het verzoek te preciseren en is het de verzoeker daarbij behulpzaam.
6. Het bestuursorgaan kan besluiten een verzoek niet te behandelen, indien de verzoeker niet meewerkt aan een verzoek tot precisering als bedoeld het vijfde lid. In afwijking van artikel 4:5, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt het besluit om het verzoek niet te behandelen aan de verzoeker bekendgemaakt binnen twee weken nadat het verzoek is gepreciseerd of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
7. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk 5.

Artikel 5.1 Uitzonderingen

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
 - e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.
2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
 - g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
 - i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.
3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.
4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.
5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.
6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.
7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 5.2 Persoonlijke beleidsopvattingen

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.
2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de raadscommissie Financiën en
Economische Zaken

Datum 15 mei 2019
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Behandeld door [REDACTED]
Kopie aan
Bijlage
Onderwerp Financiële bijdrage van bezoekers

Geachte leden van de raadscommissie Financiën en Economische Zaken,

In de Voorjaarsnota die u vandaag is aangeboden, wordt een pakket aan maatregelen gepresenteerd waarmee invulling wordt gegeven aan de ambitie uit het coalitieakkoord om bezoekers eerlijker te laten bijdragen aan de stad. Op hoofdlijnen betreft het de invoering van een gecombineerde heffingsmaatstaf voor de toeristenbelasting, waarmee bezoekers die in de stad overnachten naast een percentage van de overnachtingsprijs ook een vaste bijdrage gaan leveren. Daarnaast wordt het tarief voor de Vermakelijkhedenretributie verhoogd en deze heffing ook geïntroduceerd voor festivalbezoekers en gilstours. Met deze maatregelen wil het college een eerlijke bijdrage van zowel verblijfstoeristen als dagjesmensen vragen en vanaf 2020 jaarlijks € 105 miljoen aan meeropbrengsten van bezoekers realiseren.

In deze brief licht ik de uitwerking van de verschillende fiscale maatregelen die het college voorstelt om bezoekers een eerlijke financiële bijdrage te laten leveren nader toe. Deze maatregelen volgen op een verkenning van de fiscaal-juridische (sturings)mogelijkheden om bezoekers een eerlijke bijdrage te laten leveren via toeristenbelasting en Vermakelijkhedenretributie (VMR) en een consultatie van Amsterdammers en ondernemers die in het eerste kwartaal van 2019 is uitgevoerd. Uw commissie heeft op 7 februari 2019 kennis genomen van de uitwerking van deze verkenning en het voornemen van het college om een consultatietraject uit te voeren, dat bestond uit bijeenkomsten met bewoners in verschillende delen van de stad, gesprekken met partijen uit de overnachtingsbranche en de amusementsbranche en een reactiemogelijkheid op de website van de gemeente. De inzichten die de consultatie heeft opgeleverd hebben een voornamelijk rol gespeeld bij het afwegen en samenstellen van de voorstellen uit de Voorjaarsnota. In deze brief ga ik daarom bij de verschillende maatregelen tevens in op de wijze waarop is omgegaan met de voorkeuren en voorbehouden van verschillende groepen belanghebbenden. De rapportage van de consultatie

van AEF, het onderzoeksbureau dat de consultatie heeft begeleid, is voor de volledigheid als bijlage met deze brief meegestuurd.

Herziening systematiek toeristenbelasting

Amsterdam hanteert -net als steden als Rotterdam en Utrecht - op dit moment een percentage van de overnachtingsprijs als heffingsmaatstaf voor de toeristenbelasting. Voor 2019 heeft de raad het tarief bepaald op 7% voor alle logiesverstrekkers in de stad (in Rotterdam is het tarief 6,5%, in Utrecht 6%). Zoals toegelicht in de verkenning, betekent de keuze voor een percentage als heffingsmaatstaf dat bezoekers die in verhoudingsgewijs dure accommodaties verblijven een grotere financiële bijdrage dan bezoekers in lagere prijssegmenten.

Elke toerist brengt echter eenzelfde set minimale kosten met zich mee voor de stad, bijvoorbeeld op het gebied van schoonmaak, handhaving, infrastructuur en onderhoud. De huidige verdeling van het aantal overnachtingen en de opbrengsten per hotelsegment, ziet er op dit moment op hoofdlijnen als volgt uit:

Segment	Kamerovernachtingen		Opbrengsten 2017 (in € mln.)	
	N	%	€	%
Vijf sterren	909.069	9	14,3	21
Vier sterren	4.018.278	40	29,9	43
Drie sterren	3.349.795	33	17	24
0-2 sterren	1.762.370	18	8,5	12
Totaal	10.039.511	100	69,7¹	100

Met een vast bedrag per persoon per nacht in plaats van een percentage van de overnachtingsprijs, een heffingsmaatstaf die steden als Den Haag en Maastricht hanteren, betaalt elke bezoeker dezelfde vaste bijdrage. Het vervangen van het percentage door alleen een vaste voet zou in Amsterdam voor een aanzienlijke lastenverschuiving zorgen: het aandeel in de totale opbrengst vanuit het nul tot tweesterren overnachtingssegment zou stijgen tot 18% (gelijk aan het percentage bezoekers dat op dit moment in dit segment verblijft), terwijl het aandeel van het vier- of vijfsterrensegment zou dalen tot ca. 49%). Om de gewenste meeropbrengsten toeristenbelasting te realiseren, zou in die situatie echter een wanverhouding ontstaan tussen de overnachtingsprijs en de toeristenbelasting in het nul tot twee sterrensegment, terwijl bezoekers in het luxe segment *de facto* minder zouden gaan betalen dan wanneer met een percentage van de overnachtingsprijs wordt gerekend.

Uit de consultatie van ondernemers, gesprekken met de branchevereniging en berichten uit de media blijkt dat de overnachtingsbranche verhogingen van de toeristenbelasting afwijst en zich uitspreekt tegen mogelijke wijzigingen van de huidige heffingssystematiek, die als flexibel en rechtvaardig wordt beschouwd. Een vaste voet (al dan niet in combinatie met een percentage van de overnachtingsprijs) wordt gezien als een administratieve lastenverzwaring. De branche geeft daarnaast aan dat:

- een vaste voet het budgetsegment onevenredig hard zou raken
- de stad onaantrekkelijk/ontoegankelijk zou worden voor gezinnen met kinderen

¹ De opbrengsten van particuliere vakantieverblijf en overige categorieën, zoals Short Stay en Bed & Breakfast zijn hierin niet meegenomen omdat hier geen sprake is van een sterrenclassificatie.

- voor campingbezoekers een disbalans zou ontstaan in de hoogte van de toeristenbelasting en de kosten voor verblijf
- de toeristenbelasting voor gasten die in Short-Stay voorzieningen verblijven fors zouden oplopen.

Het college is echter van mening dat het realiseren van de gewenste meeropbrengsten door vast te houden aan een percentage als heffingsmaatstaf en de tarieven te verhogen, de disbalans in de financiële bijdrage aan de stad van bezoekers tussen het hogere en het lagere overnachtingssegment in stand zou houden. Het college stelt derhalve voor om een gecombineerde heffingsmaatstaf in te voeren voor verblijf in hotels, hostels en campings: een percentage van de overnachtingsprijs plus een vast bedrag per persoon per overnachting. Met een dergelijke gecombineerde heffingsmaatstaf betalen alle gasten een vaste bijdrage aan de stad, plus een variabel deel dat afhankelijk is van de overnachtingsprijs. Door een vaste component toe te voegen van € 3.- per persoon per overnachting, leveren verblijfsbezoekers in alle segmenten een grotere bijdrage aan de stad en wordt tevens een lastenverschuiving gerealiseerd, omdat het aandeel van het nul- tot twee sterrensegment in de opbrengsten toeristenbelasting stijgt.

	Aandeel in het totaal aantal kamerovernachtingen	Relatieve en absolute opbrengsten huidige systematiek toeristenbelasting		Relatieve en absolute opbrengsten bij gecombineerde heffingsmaatstaf	
0-2 sterrensegment	18%	12,1 %	€ 12,0 mln.	14,4 %	€ 25,2 mln.
3 sterrensegment	33%	24,5 %	€ 14,2 mln.	26,2 %	€ 45,8 mln.
4 sterrensegment	40%	42,9 %	€ 42,4 mln.	42,6 %	€ 74,4 mln.
5 sterrensegment	9%	21,0 %	€ 20,7 mln.	17,1 %	€ 29,9 mln.

De bovenstaande tabel biedt een indicatie van de lastenverschuiving die met de invoering van een vaste voet van € 3.- wordt gerealiseerd in de bijdrage per hotelsegment². Bezoekers aan alle hotelsegmenten gaan een hogere bijdrage leveren in absolute zin. Daarnaast stijgt ook de relatieve bijdrage van bezoeker van het lagere hotelsegment aan de opbrengsten.

Hotellers beschikken daarnaast in de regel over geautomatiseerde boekingsystemen en zijn wettelijk verplicht om een nachtregister bij te houden. De aanvullende administratieve lastendruk die samenhangt met de invoering van een gecombineerde heffingsmaatstaf beschouwt het college daarmee als beperkt.

Maatregelen om ongewenste effecten te voorkomen

Gehoord de zorgen van de branche inzake de invoering van een vast bedrag per persoon per overnachting, stelt het college de volgende mitigerende maatregelen voor:

- Kinderen tot 16 jaar worden vrijgesteld van de toeristenbelasting. Daarmee blijft Amsterdam toegankelijk voor gezinnen die de stad met kinderen willen bezoeken. De vrijstelling heeft in de praktijk alleen betrekking op het vaste bedrag per persoon per dag, aangezien voor de berekening van het percentage van de overnachtingsprijs het aantal personen dat op de kamer verblijft niet ter zake doet.

² Verblijf in campings, particuliere vakantieverhuur, bed&breakfasts en Short Stay accommodaties is niet meegenomen in deze indicatieve berekeningen

- Een lager vast tarief voor campingbezoekers. De invoering van een vast bedrag per persoon per overnachting kan er toe leiden dat de overnachtingsprijs en de verschuldigde toeristenbelasting voor campingbezoekers uit verhouding raken. Daarom wordt voorgesteld om voor campings een vast bedrag van € 1.- per persoon per nacht naast een percentage van 7% van de overnachtingsprijs te rekenen.
- De vaste voet wordt alleen over de eerste 21 dagen berekend per verblijf. Na 21 dagen vervalt de vaste voet en is alleen nog 7% over de overnachtingsprijs verschuldigd. Daarmee wordt voorkomen dat bezoekers die langer in Amsterdam verblijven dan reguliere vakantiegangers (bijvoorbeeld voor werk- of studiedoeleinden) onevenredig veel toeristenbelasting moeten gaan betalen.

Handhaven huidige systematiek voor verblijf in woningen met verhoogd tarief

Het invoeren van een vast bedrag per persoon per overnachting als heffingsmaatstaf zou voor de categorie toeristisch verblijf in woningen (particuliere vakantieverhuur via platforms, Bed&Breakfast en Short Stay) voor aanzienlijke uitvoeringscomplexiteit en hoge perceptiekosten zorgen. Het gaat om een aanzienlijke groep 'kleine' belastingplichtigen, die niet over een geautomatiseerde boekingssysteem of gastenadministratie beschikken en bij wie individueel zou moeten vastgesteld hoeveel gasten verblijven in de woning of kamer. Ter illustratie: ca. 20.000 Amsterdammers bieden hun woning via een platform aan en er zijn ca. 3000 Bed&Breakfast aanbieders in de stad, terwijl Amsterdam in 2019 ca. 550 hotels telt.

Daarbij is het van belang om te benadrukken dat de platforms die op dit moment de verschuldigde belasting afdragen namens de verhuurders, in beginsel niet de belastingplichtigen zijn, maar een faciliterende rol vervullen in de belastingheffing. In fiscaal-juridische zin blijven de verhuurders de belastingplichtigen. Invoering van een gecombineerde heffingsmaatstaf voor de categorie verblijf in woningen zou daarmee kunnen betekenen dat Belastingen meer dan 20.000 extra aangiften moet verwerken en boekencontroles moet uitvoeren bij deze belastingplichtigen, wat tot onaanvaardbare uitvoeringskosten zou leiden.

Vanuit doelmatigheidsoverwegingen stelt het college voor om:

- de categorie niet-beroepsmatig verhuurde woningen, Bed& Breakfasts en woonruimten die worden gebruikt voor Short Stay te onderscheiden van verblijf in hotels en campings.
- Voor toeristisch verblijf in woonruimten een percentage van de overnachtingsprijs als heffingsmaatstaf te handhaven, zodat controle op kostenefficiënte wijze kan geschieden aan de hand van omzetgegevens
- Het tarief te verhogen van 7% naar 10% van de overnachtingsprijs, zodat bezoekers aan dit segment eveneens een grotere bijdrage aan de stad gaan leveren.

Herziening Vermakelijkhedenretributie (VMR)

Zoals in de verkenning van de fiscaal-juridische mogelijkheden om bezoekers meer bij te laten dragen is toegelicht, kan Vermakelijkhedenretributie (VMR) worden ingezet om specifieke activiteiten, attracties of evenementen te belasten die voor drukte en overlast in en kosten voor de stad zorgen. Amsterdam kent op dit moment VMR voor gemakelijkheid op water (rondvaartboten en waterfietsen) en op het land (stadsrondritten). Het tarief is in beide gevallen €0,66.

Het aantal activiteiten waarvoor de invoering van VMR fiscaal-juridisch mogelijk is, is aanzienlijk. Zo zouden bijvoorbeeld sportwedstrijden, bioscopen, attracties, musea en

podia als gemakkelijkheden kunnen worden aangemerkt. De bijdrage van dagbezoekers aan de stad zou bij brede toepassing van de VMR aanzienlijk kunnen toenemen, waarmee een verschuiving zou worden gerealiseerd van verblijfsbezoekers naar bezoekers die deelnemen aan activiteiten, evenementen en gemakkelijkheden en daarmee bijdragen aan drukte en overlast in de stad. Daarbij dient het gelijkheidsbeginsel in acht te worden genomen: als VMR bijvoorbeeld wordt ingevoerd voor musea, dienen *alle* musea in de heffing te worden betrokken. Er is geen keuzevrijheid binnen een categorie, ook als dat wel wenselijk zou worden geacht vanuit beleidsmatig perspectief. De heffing geldt daarnaast voor alle deelnemers: Amsterdammers kunnen niet worden uitgezonderd of vrijgesteld.

De overnachtingsbranche pleit voor brede toepassing van de VMR, om de lasten eerlijker te verdelen tussen verblijfsbezoekers en dagbezoekers uit binnen- en buitenland. Ondernemers uit de Amsterdamse attractie-, evenementen en gemakkelijkhedenbranche hebben bezwaren tegen de invoering van een brede 'attractietaks' in de stad. Enerzijds vanwege de prijsverhogende, en daarmee mogelijk drempelverhogende effecten, anderzijds omdat aanbieders van activiteiten en attracties die achter de deuren van hun eigen onderneming plaatsvinden, vinden dat ze daarmee juist bijdragen aan het terugdringen van de drukte in de openbare ruimte. De vertegenwoordigers van de amusementsbranche hebben tijdens de consultatie aangegeven dat, indien gekozen wordt voor verbreding van deze heffing, de voorkeur uitgaat naar spreiding over een zo groot mogelijk aantal categorieën, om de lasten per 'kaartje' zo bescheiden mogelijk te houden.

Amsterdammers staan sympathiek tegenover het principe 'de gebruiker betaalt' en vinden het rechtvaardig om een eerlijke bijdrage te vragen van bezoekers. Zij brengen wel een duidelijke scheiding aan tussen activiteiten in de openbare ruimte die zichtbaar voor drukte en overlast zorgen en activiteiten die 'binnen' plaatsvinden. Activiteiten 'binnen' relateren Amsterdammers niet aan drukte en overlast. Uit de consultatie blijkt voorts dat er onder Amsterdammers geen draagvlak is voor het invoeren van VMR voor musea, bioscopen en podiumkunsten, zeker niet als een dergelijke heffing ook zou gelden voor Amsterdammers, waarvan een deel het leven in de stad op dit moment al als duur ervaart.

Gelet op de weerstand onder Amsterdammers, de fiscaal-juridische kaders die selectieve toepassing van de VMR onmogelijk maken en het gegeven dat brede toepassing van de VMR tegen een laag tarief tot onaanvaardbaar hoge uitvoeringscomplexiteit en perceptiekosten kan leiden, stelt het college voor om uitbreiding van de VMR toe te spitsen op betaalde activiteiten in de openbare ruimte die op bezoekers zijn gericht. Voorgesteld wordt twee concrete, afgebakende categorieën toe te voegen:

- Betaalde rondleidingen met gids.
- Betaalde evenementen en festivals in de openbare ruimte.

Voor beide categorieën geldt het uitgangspunt dat er vanwege de uitvoering van de belasting en de administratieve lasten voor ondernemers op relatief eenvoudige wijze aangesloten moet kunnen worden op een bestaande administratie. Daarom wordt voorgesteld enkel deze twee categorieën met VMR – waarvoor een vergunningplicht geldt - te belasten en deze niet breder toe te passen.

Gidsrondleidingen

Gidsrondleidingen in de stad worden op basis van jurisprudentie als gemakelijkheid beschouwd. Ook is sprake van een kostenrelatie: de gemeente maakt kosten aan o.a. onderhoud, handhaving en toezicht in de stad, waar aanbieders van gidsrondleidingen profijt van hebben. Daarmee wordt voldaan aan de fiscaal-juridische voorwaarden om VMR in te kunnen voeren. Zoals toegelicht in de brief van het college d.d. 12 maart 2019, die op 8 mei is behandeld in de gemeenteraad, dragen groepen bezoekers die worden rondgeleid (te voet, per fiets of anderszins) daarnaast bij aan drukte en kunnen hinder opleveren, bijvoorbeeld in de vorm van geluidsoverlast wanneer een groep halteert voor een woning, of de doorgang voor andere voetgangers of weggebruikers blokkeert. Invoering van VMR voor gidsrondleidingen ligt voorts in het verlengde van Motie 712 van de leden Van Dantzig en Boutkan, waarmee het college is opgeroepen om – indien blijkt dat zelfregulering onvoldoende resultaat oplevert om de overlast van groepstours terug te dringen – een verplicht vergunningensysteem in te voeren voor gidsen in het centrum en – indien mogelijk – gemaklijkhedenretributie te heffen op gidstours.

Het ontheffingsstelsel maakt de heffing uitvoerbaar voor Belastingen, omdat aan de hand van de administratie van de ontheffingen belastingplichtigen kunnen worden geïdentificeerd. Dat kunnen ofwel zelfstandig opererende gidsen zijn, danwel derde partijen (zoals touroperators) die gidsen inhuren voor het verzorgen van rondleidingen. Hoeveel de VMR heffing oplevert is afhankelijk van: het effect van het verbod dat met ingang van 2020 wordt ingevoerd op het rondleiden van groepen in het Wallengebied en de aanvullende eisen die aan gidsen worden gesteld. Uit eerdere tellingen bleek dat op jaarbasis ca. 1,5 miljoen bezoekers onder begeleiding van een gids de Wallen aandoen. Er zijn geen berekeningen of schattingen beschikbaar van het verwachte aantal bezoekers dat voor een gidsrondleiding buiten het Wallengebied zal kiezen. Er is tevens geen inschatting te maken van het effect van de aanvullende eisen aan gidsen op het areaal.

Betaalde evenementen in de openbare ruimte

Bij de behandeling van de begroting 2018 heeft de raad motie 1379 aangenomen, waarmee het college wordt opgeroepen om te onderzoeken of 'gemaklijkhedenretributie een geschikt instrument is om een extra heffing op festivals te heffen. Het onderzoeken van de gemaklijkheden om VMR in te voeren voor festivals is betrokken in de bredere verkenning naar de fiscaal-juridische gemaklijkheden om bezoekers bij te laten dragen aan de stad. Uit de verkenning blijkt dat evenementen, zoals festivals, eveneens als gemakelijkheid kunnen worden beschouwd. De kosten die de gemeente maakt voor festivals die worden georganiseerd in de openbare ruimte hebben onder meer betrekking op bewegwijzering, onderhoud van wegen, schoonmaak, toezicht en handhaving. Festivals die in de openbare ruimte plaatsvinden, brengen drukte en hinder met zich mee voor bewoners, bijvoorbeeld omdat parken worden afgesloten, vanwege geluidsoverlast en afval.

Invoering van VMR voor festivals wordt uitvoerbaar geacht door:

- Alleen betaalde festivals in de heffing te betrekken. De organisator van het festival kan zodoende de VMR als toeslag op het toegangskaartje in rekening brengen. Als een festival gratis is voor bezoekers en dus geen toegangskaartje dient te worden verkocht, kan niet van de organisator worden verwacht dat hij alleen voor belastingdoeleinden een toegangsprijs moet vragen. Dit wringt met de beginselen van behoorlijk bestuur.
- Het hanteren van een vrijstellingsbepaling tot 250 bezoekers per evenement zou de doelmatigheid van de uitvoering en handhaving van de heffing bevorderen. De huidige VMR Verordeningen kennen eveneens een dergelijke vrijstellingsbepaling.

- Aansluiting te zoeken op de registratie/administratie van vergunningen voor evenementen van de verschillende stadsdelen, en alleen festivals in de openbare ruimte die entree heffen in de heffing te betrekken. Op die manier kunnen belastingplichtigen op kostenefficiënte wijze worden geïdentificeerd.

Naar schatting worden er jaarlijks ten minste 200 festivals georganiseerd en bezoeken minimaal 700.000 mensen een festival. Daarmee wordt het mogelijk geacht om voldoende substantie in de heffing te krijgen tegen aanvaardbare kosten. Tegen een tarief van € 1,50 per bezoeker, kan met VMR voor festivals jaarlijks ca. € 1 miljoen opbrengst worden gerealiseerd.

Om strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel te voorkomen, dienen ook festivals waar de gemeente een subsidierelatie mee heeft in de heffing te worden betrokken. Daarnaast geldt de heffing voor alle bezoekers, ook als het Amsterdammers betreft. Festivals worden in de regel ver vooruit gepland. Om ondernemers in de gelegenheid te stellen om te anticiperen op de nieuwe heffing, wordt voorgesteld om VMR voor festivals in te voeren met ingang van 2021.

Verhoging tarief VMR

Bij de invoering van VMR in 1995 gold een tarief van f 1.-. Het tarief is voor 2019 voor zowel VMR te water (rondvaartboten) als VMR te land (stadsrondritten) vastgesteld op € 0,66 per passagier. Het tarief is daarmee sinds 1995 nauwelijks gestegen. Voor de gemakkelikhedenretributie geldt geen opbrengstnorm. De gemeenteraad is bij het bepalen van het tarief niet gebonden aan de hoogte van de kosten die de gemeente maakt en waar de gemakkelikheden profijt van heeft. Dat betekent dat er ruimte is om het tarief voor VMR te verhogen.

Vanuit de evenementen- en amusementsbranche, waaronder de rederijen die rondvaarten in de stad verzorgen, is gepleit voor matiging van het tarief om een wanverhouding tussen de prijs van het kaartje en de hoogte van de heffing te voorkomen.

Een kaartje voor gidstour op de Wallen kost ca. € 10.-, een rondvaart kost gemiddeld ca. € 15.- per persoon. Een kaartje voor een stadsrondrit met een geldigheidsduur voor 24 uur kost ca. € 20.- per persoon. De kosten voor een kaartje voor een festival kunnen variëren, maar beginnen eveneens bij ca. € 15.- per persoon en kunnen oplopen tot een veelvoud van dat bedrag. Het college acht een tarief VMR van € 1,50 per deelnemer of passagier daarmee als redelijk en stelt voor om de huidige tarieven VMR in 2020 vast te stellen op € 1,50 per passagier/bezoeker en het tarief van € 1,50 per bezoeker tevens te hanteren voor gidsrondleidingen (2020) en voor festivals (vanaf 2021).

De herziening van de VMR levert de volgende opbrengsten op:

Categorie	Aantal deelnemers	Tarief	Opbrengst
Rondvaarten	4,5 miljoen		€ 6,8 miljoen
Stadsrondritten	300.000		€ 450.000
Gidsrondleidingen	750.000	€ 1,50	€ 1,1 miljoen
Evenementen/festivals (m.i.v. 2021)	700.000		€ 1 miljoen
Totaal	6.250.000		€ 9,4 miljoen

Opbrengsten maatregelenpakket

Met de in deze brief toegelichte maatregelen worden de in het coalitieakkoord opgenomen meeropbrengsten van bezoekers van jaarlijks € 105 miljoen gerealiseerd.

Uitgaande van een autonome groei van 5% van het aantal hotelovernachtingen in de stad en gelijkblijvende kamerprijzen, worden de opbrengsten toeristenbelasting als gevolg van de gewijzigde systematiek en de voorgestelde tarieven geraamd op € 202 miljoen in 2020.

Het aandeel dat via de VMR wordt ruim € 9 miljoen. Daarnaast groeit het aandeel van het nul- tot twee sterrensegment ten opzichte van het vier tot vijf sterrensegment.

Herziening systematiek met ingang van 2020

Het college stelt voor om de wijzigingen in de systematiek toeristenbelasting en de in deze brief genoemde tarieven in te voeren met ingang van 2020, in plaats van met ingroetarieven te werken. Daarmee wordt voorkomen dat ondernemers in 2020 met een stelselwijziging en in 2021 opnieuw met een tariefwijziging worden geconfronteerd, die verwerkt moet worden in administratie- en boekingsystemen en moet worden gecommuniceerd met gasten. Daarbij geldt dat de toeristenbelasting wordt afgedragen door verstrekkers van logies, maar wordt betaald door bezoekers die in Amsterdam overnachten. Voor deze groep bezoekers, die Amsterdam eens tot hooguit enkele keren in een jaar bezoekt, is de toeristenbelasting een incidentele heffing. Daarmee wordt een overgangs- of ingroeiperiode niet nodig vanuit het perspectief van compliance niet nodig geacht.

Besteding van de bijdrage van bezoekers

Deelnemers aan de consultatie hebben behoefte aan transparantie over de relatie tussen de kosten die samenhangen met de groei van de bezoekersstromen en de bijdrage van bezoekers via toeristenbelasting en VMR. Het is van belang daarbij te benadrukken dat de toeristenbelasting een algemene belasting is. Dat betekent dat er geen opbrengstnorm geldt en de belastingopbrengsten naar de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente gaan. Ook de opbrengsten VMR gaan naar de algemene dekkingsmiddelen. Op die manier dragen bezoekers bij een aantrekkelijke stad.

Om de leefbaarheid in de openbare ruimte te verbeteren zijn bijvoorbeeld vanuit het coalitieakkoord middelen opgenomen voor reiniging en handhaving € 21 miljoen in 2020. Voor een goede integrale besteding van deze middelen zal nog dit jaar een Masterplan Handhaving en Reiniging worden opgesteld. Om de leefbaarheid te borgen zet het college tevens in op het onderhoud van de openbare ruimte en groenonderhoud, waar jaarlijks € 90 miljoen in wordt geïnvesteerd. Een goede leefomgeving maakt het immers aantrekkelijk om te verblijven in de stad.

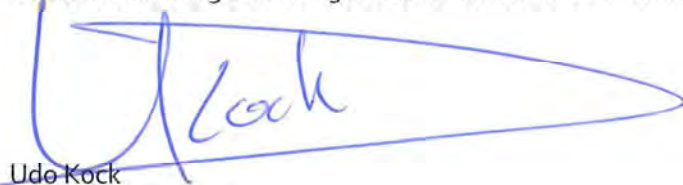
De Amsterdamse economie wordt gestimuleerd door evenementen als Sail Amsterdam, de viering van het 750 jarig bestaan van de stad en gerichte stadspromotie, waar campagnes die gericht zijn op gedragsbeïnvloeding van bezoekers onderdeel van uitmaken. Het college investeert ruim € 10 miljoen in dergelijke economische stimuleringsmaatregelen.

Deze voorbeelden illustreren op welke wijze bezoekers bijdragen aan een veilige, aantrekkelijke en leefbare stad. Daarmee profiteren ondernemers en de Amsterdammers die dagelijks worden geconfronteerd met de aanhoudende drukte van de populariteit van hun stad.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Udo Kock

Wethouder Financiën

Memo bestuurlijke input Voorjaarsnota 2023

Programma 2. Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Van [REDACTED]
Datum 7 maart 2023

Programma Varen, IV € 1,0 miljoen en inkomsten BHG/Leges € 1,5 miljoen

a. Informatie Voorziening

Vanuit de transitie van Waternet naar de gemeente Amsterdam in 2019 zijn er verschillende ICT-systemen overgedragen aan Programma Varen (PV). De structurele beheerskosten ICT zijn € 1,6 miljoen per jaar. Tot en met 2023 is dit aangevuld met incidentele dekking, waardoor in 2022 en 2023 de IV nog geen budgettair knelpunt is. Vanaf 2024 ontstaat een structureel knelpunt voor de structurele beheerskosten IV/ICT van € 0,9 miljoen. Dit financiële knelpunt zal verder meerjarig toenemen vanaf 2025 naar € 1,1 miljoen. Dit omdat de komende jaren verschillende ICT-systemen worden opgeleverd die in beheer genomen worden. Vorig jaar is het knelpunt ingediend bij de Viermaands rapportage 2022 en daar is besloten om dit onderwerp te agenderen voor de Voorjaarsnota 2023.

Toelichting

De ICT-beheer opgave van de Nautische Keten is nodig om de doelen van Nota Varen Deel 1 en 2 te realiseren. De ICT-systemen voor o.a. beheersen van drukte, vlotte en veilige doorvaart, uitgeven vergunningen en beprijzen van het binnenwater. Wanneer het financieel knelpunt niet wordt opgelost kunnen de baten niet gerealiseerd worden uit passagiersvaart en pleziervaart: Binnenhavengelden, Leges passagiersvaart, precario en toekomstige beprijzing mechanismen.

b. Inkomsten uit Leges en BHG

Programma Varen heeft op programmaonderdeel 2.5 Water baten in de begroting staan. De baten van Programma Varen bestaan uit twee onderwerpen:

- Leges vergunningen passagiersvaart.
- Binnenhavengeld pleziervaart.

Sinds de start van Programma Varen treden verschillen op tussen begrote en gerealiseerde baten. Op deze onderwerpen dient de begroting naar een realistisch niveau bijgesteld te worden.

LEGES VERGUNNINGEN PASSAGIERSVAART EN TRANSPORT

Programma Varen geeft vergunningen uit voor passagiersvaart en voor transport over water. Hiermee worden leges gerealiseerd. De tarieven mogen maximaal kostendekkend zijn. Hoeveel baten per jaar worden gerealiseerd, hangt af van het aantal vergunningaanvragen. De vergunningen voor de passagiersvaart worden uitgegeven in tweejaarlijkse tranches.

BINNENHAVENGELD PLEZIERVAART

Binnenhavengeld (BHG) is een belasting voor pleziervaartuigen, waarvoor de booteigenaar zelf aangifte moet doen. De tarieven voor BHG zijn gebaseerd op het aantal m² oppervlakte van het vaartuig. De BHG-tarieven zijn in 2020 met 70% verhoogd en worden sindsdien geïndexeerd. De huidige betalingsgraad (aangiftebereidheid) ligt tussen de 60% - 70%. Er lopen meerdere initiatieven binnen de Nautische Keten - THOR, Programma Varen, Dienstverlening en Belastingen - om de betalingsgraad te verhogen.

Om de transitie naar uitstootvrij varen in 2025 te bevorderen heeft de gemeenteraad een milieukorting van 70% vastgesteld. Eind 2022 had bijna 36% van de vaartuigen 70% korting op het BHG-tarief. De verleende korting ligt daarmee op € 1,0 á € 1,2 miljoen per jaar. Het aandeel vignetten met milieukorting is de afgelopen jaren met 10% toegenomen. De toename zal de komende jaren waarschijnlijk versnellen omdat in 2025 de pleziervaart in het centrum uitstootvrij moet zijn, en per 2030 in de hele stad.

Bij ongewijzigd beleid komen de BHG baten elk jaar verder onder druk. Zie onderstaande tabel:

BHG	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting	4,5	4,5	4,6	4,6	4,7
Realisatie/ Verwachting	3,5	3,3	3,1	2,9	2,5
Verschil	-1,0	-1,2	-1,5	-1,7	-2,2

In de VJN 2023 wordt voorgesteld de begrote baten met € 1,5 miljoen neerwaarts bij te stellen.

Om het budget voor Informatie Voorziening te verhogen (voorstel a) en het de begrote baten neerwaarts bij te stellen (voorstel b) wordt als dekking voorgesteld de milieukorting te verlagen van 70% naar 35% ad € 0,5 miljoen en het tarief op de Vermakelijkheidsretributie (VMR) te verhogen van € 1,50 naar € 2,00. Het verhogen van de VMR levert een hogere baat op van € 2,0 tot € 3,0 miljoen. *Dit moet wel gekoppeld worden aan het integrale beeld voor de ontwikkeling van de lastenontwikkeling van de burgers en bezoekers.*

Beslispunt 3

Het college stemt in met:

- a. Het neerwaarts bijstellen van de begrote baten uit Binnenhavengeld pleziervaart en Leges passagiersvaart en transport over water ad – opgeteld - € 1,5 miljoen en het verhogen van het budget voor de IV-uitgaven voor de Nautische Keten ad € 1,0, miljoen.

De bijstellingen worden gedekt door:

- b. De milieukorting op elektrische vaartuigen te verlagen van 70% naar 35% ad € 0,5 miljoen.
- c. Het verhogen van de Vermakelijkheidsretributie met 50 cent van € 1,50 naar € 2,00 per passagier; dit leidt tot een hogere baat van € 2,0 tot € 3,0 miljoen.

Financiële consequenties

	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
Budget Informatievoorziening programma Varen	S	-	1,0	1,0	1,0	0,9
Begrote inkomsten BHG en Leges	S	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Inkomsten VMR + verlagen milieukorting elektrische vaartuigen	S		-/- 2,5	-/- 2,5	-/- 2,5	-/- 2,5

Onderbouwing VMR

De Vermakelijkhedenretributie (VMR) leggen we op aan ondernemers die tegen vergoeding vermaak op het water aanbieden, zoals rondvaarten, en vanaf 2023 aan organisatoren van betaalde evenementen in de openbare ruimte, zoals festivals. De VMR voor stadsrondritten per bus en gidstours in de stad is per 2023 vervallen, gelet op de uitvoeringscomplexiteit.

In beginsel dragen bezoekers de VMR. Zij betalen de heffing bij het kopen van een kaartje. De aanbieder brengt de VMR in rekening en draagt de heffing af aan de gemeente. Aanpassingen in de tarieven of het opschorten van VMR leiden daarmee niet tot directe lastenverlichting of -verlaging voor de betreffende aanbieders.

Een groot deel van de VMR wordt opgebracht door gebruikers van de passagiersvaart. Het verhogen van de VMR van € 1,50 naar € 2,00 vanaf 2024 levert een extra baat op van € 2,0 tot € 3,0 miljoen. Deze baat wordt gebruikt ter dekking van het structurele tekort voor het beheer van de Informatievoorziening van de Nautische keten en het structurele tekort van de opbrengst Binnenhavengelden pleziervaart, onder meer als gevolg van lage betalingsgraad.

Bestuurlijke input Programma 2

Huidige inventarisatie (bestuurlijke input > € 1,0 miljoen obv heidag 16 dec '22

B	Onderwerp	Toelichting (achtergrond + consequentie)	Bedrag (bedrag * € 1,0 miljoen)
1	Waternet: meerkosten brug en sluisbediening	Met ingang van 2022 worden de bruggen en sluizen weer handmatig bediend, omdat de bediening op afstand niet voldoet. Dit leidt tot hogere uitgaven in 2022, maar ook in 2023 van € 1,0 tot € 2,0 mln.	€ 1,0 - € 2,0 mln (i)
2	Programma Bruggen en Kades	Dekking voor programmabureau 2025 en 2026	€ 4,5 mln (2025 en 2026)
3	Programma Varen	Baten uit leges en BHG zijn structureel te hoog geraamd. Dit leidt tot een niet realiseerbare inkomst van € 1,5 miljoen.	€ 1,5 mln
4	Amsterdamse Bos	Onvoldoende budget voor regulier DO/GO en vervangingsinvestering (1,0 mln in 2023 oplopend tot 4,0 mln in 2026) + achterstallig onderhoud 4,0 mln	€ 1,0 – € 4,0 mln (s) € 4,0 mln (i)
5	V&OR	Rekening houden met werkzaamheden agv voorjaars / najaarsstorm	€ 2,0 – € 3,0 mln (s)
6	R&D	Dierenwelzijn (=portefeuille Pels): onvoldoende middelen om huidige ambities te bestendigen vanaf 2023. Gevolg is dat bestuurlijk vastgestelde ambities neerwaarts moeten worden bijgesteld.	ntb
	AANVULLEN		

- 2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking in afdeling 3 van het Gemeenteblad.
- 3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 1995.
- 4. Deze verordening kan worden aangehaald als Verordening toeristenbelasting 1995.

Afschrift van dit besluit zal aan Burgemeester en Wethouders worden gegeven.

Burgemeester en Wethouders van Amsterdam,

K. Kooiker

S. Patijn

secretaris

burgemeester

Nr. 688. Vaststelling Verordening op de gemakelijkheidsretributie te water.

Amsterdam, 20 oktober 1994.

Aan de Gemeenteraad

Inleiding.

In het kader van de bezuinigingsoperatie die in 1991 door de instelling van de Commissie Amsterdamse Meerjarenaanpak (CAM) is geëntameerd, is onder meer besloten om nieuwe mogelijkheden te onderzoeken voor het doorberekenen van gemeentelijke kosten op basis van het profijtbeginsel. Het toerisme is een peiler van de Amsterdamse economie en voor veel bedrijven een bron van bestaan. Ook de gemeente profiteert tot op zekere hoogte van het toerisme, maar maakt ook de andere kant mee: kosten. Het is daarom gerechtvaardigd om een deel van die kosten te verhalen op degenen die profijt hebben van het toerisme. Leveren de hotellerie en (in beperkter mate) het caféwezen hun bijdrage via toeristenbelasting en precario voor terrassen, een derde peiler van Amsterdams toerisme, de rondvaart en de overige passagiersvaart, is tot nu toe nauwelijks betrokken geweest bij bedoelde bijdragen. De invoering van een gemakelijkheidsretributie te water (hierna: de retributie) zal hierin verandering kunnen brengen.

De Gemeentewet geeft in art. 227, lid 1, onder b, ten 4e, de mogelijkheid voor het heffen van deze retributie. Dit artikel bepaalt dat er een retributie kan worden geheven voor "het geven van gemakelijkheden waarbij gebruik wordt gemaakt van door of met medewerking van het gemeentebestuur tot stand gebrachte of in stand gehouden voorzieningen of waarbij een bijzondere voorziening in de vorm van toezicht of anderszins van de zijde van het gemeentebestuur wordt getroffen".

Met de invoering van de retributie wordt tevens voldaan aan de strekking van het voorstel van het raadslid Köhler van 23 februari 1984 bij de behandeling van de afschaffing van de watertoeristenbelasting (Gemeenteblad afd. 1, nr. 403, blz. 973) en het voorstel van het raadslid mev. Ter Horst van 28 november 1990 (Gemeenteblad afd. 1, nr. 1023, blz. 3035).

Nieuwe heffing.

De retributie kan op grond van de Gemeentewet worden geheven. De reden waarom tot nu toe geen enkele gemeente de gemaklijkhedenheffing voert, is gelegen in het feit dat de wetgever nu nog de limiet van art. 229 van de Gemeentewet aan deze retributie verbindt: de geraamde opbrengst mag ten hoogste gelijk zijn aan de geraamde kosten. Aangezien de raming van "gemeentelijke kosten ten behoeve van gemaklijkheden" vrijwel niet uitvoerbaar is, is een heffing niet te verwezenlijken. In de nieuwe materiële belastingbepalingen van de Gemeentewet wordt om vorenstaande redenen de gemaklijkhedenretributie buiten de werking van art. 229 van de Gemeenteraad gebracht. Voorwaarde voor heffing blijft wel dat de gemeente categorieën van kosten moet kunnen aanwijzen. De gemeente zal dus wat vrijer zijn in de tariefstelling, zij het dat uiteraard altijd geldt dat een heffing niet willekeurig of onredelijk mag zijn.

Invoering belastingbepalingen nieuwe Gemeentewet.

De nieuwe materiële belastingbepalingen zullen per 1 januari 1995 in werking treden. De Memorie van Toelichting vermeldt op dit punt het volgende: "Bij de gemaklijkhedenretributie gaat het om een heffing ter bestrijding van gemeentelijke lasten. Het is ons inziens noodzakelijk dat de gemeente ten minste kan aangeven dat er lasten aan de heffing ten grondslag liggen . . . gemeenten die relatief veel recreanten en toeristen ontvangen, treffen veelal voorzieningen bij voorbeeld in de vorm van een VVV, van extra wegeaanleg en -onderhoud, extra politie en andere ambtenaren. Wij achten het gewenst dat gemeenten kunnen beschikken over een effectief instrument om de lasten ter zake te verhalen. Aangezien in veel gevallen de lasten op een onvoldoende nauwkeurige wijze zijn toe te rekenen, hebben wij bepaald dat het goedkeuringsvereiste van art. 229 van dit wetsvoorstel niet geldt voor de gemaklijkhedenretributie." (TK 1989-1990, nr. 21591, nr. 3, § 4.2.2).

Verhouding tot andere heffingen.

Zoals al in de inleiding is gesteld, kan van bedrijven en organisaties op het land vaak wel een bijdrage worden gevraagd voor gemeentelijke kosten. Het betreft dan toeristenbelasting, precario, privaatrechtelijke bedragen (Casino, kermissen, circussen), marktgelden (Uitmarkt, evenementen, Sail), reclamebelasting, onroerende-zaakbelasting, rioolrechten, reinigingsrechten of parkeergelden. Deze heffingen gelden echter niet of nauwelijks op het water, zodat ook uit dat oogpunt een heffing op het water gerechtvaardigd is. Vrijwel de enige heffingen op het water zijn de bescheiden precarioheffing en het binnenhavengeld, waaraan bij voorbeeld de gezamenlijke rondvaart circa f 90.000 per jaar bijdraagt (1993). De tarieven van beide heffingen zijn tot nu toe nooit veel hoger gesteld, omdat er dan een scheve verhouding zou ontstaan met de overige tariefgroepen (binnenvaart, pleziervaart, precario te land), welke groepen geen hoger tarief kan worden opgelegd om redenen van onder andere concurrentie met andere havens. Een scheve verhouding in de "tariefgebouwen" stuitte tot nu toe ook op juridische bezwaren.

Kortom, het binnenhavengeld noch precario vormt op korte termijn goede instrumenten tot verder kostenverhaal, dat in redelijke verhouding staat tot datgene wat op het land wordt bijgedragen via diverse heffingen. De hotellerie bij voorbeeld draagt circa 20 miljoen gulden alleen al aan toeristenbelasting bij aan de gemeentekas. Het caféwezen draagt circa 1,5 miljoen gulden bij in de vorm van precario voor terrassen.

De heffing voor de nieuwe retributie vormt overigens geen beletsel om daarnaast de heffing van binnenhavengeld en precario te handhaven. Bij het binnenhavengeld gaat het om een ander, beperkter belastbaar feit, namelijk om een bijdrage ter zake van "het gebruik met een vaartuig van gemeentelijk water . . .". Een deel van de kosten voor de Dienst Binnenwaterbeheer Amsterdam wordt hiermee gedekt. Precario is een heffing die geen relatie heeft met kosten.

Wij stellen uw Vergadering dan ook niet voor om deze heffingen ten aanzien van de rondvaart niet meer te heffen. Een vergelijking kan worden getrokken met de hotels, die naast toeristenbelasting ook in sommige gevallen precario betalen of andere gemeentelijke heffingen en belastingen.

Overleg met belangengroeperingen.

Bij belastingheffing is het een algemeen uitgangspunt dat acceptatie bij de belastingplichtigen belangrijk is. Dit betekent dat wij ernaar hebben gestreefd om in een zo vroeg mogelijk stadium de diverse belangengroeperingen te informeren over onze voornemens. Hoewel het bij belastingheffing uit de aard der zaak niet zo gebruikelijk is om inspraakrondes te houden over het vaststellen van een belastingverordening en de Inspraakverordening Amsterdam dit ook uitdrukkelijk uitsluit (Gemeentebled 1991, afd. 3, volgn. 53; art. 2, lid 2, onderdeel c), is wel op een aantal momenten de gelegenheid geboden om van gedachten te wisselen. Op 10 maart 1994 zijn de belanghebbenden reeds voor het eerst geïnformeerd over de invoering van de retributie per 1 januari 1995.

Vervolgens is een werkgroep opgericht waarin de rederijen zijn vertegenwoordigd. In het overleg met de rederijen bleken bezwaren te bestaan tegen de invoering van de retributie, vooral omdat wij uitgaan van een bruto-belastingopbrengst van 2,5 miljoen gulden. Een dergelijke opbrengst wordt, mede gelet op de door betrokkenen ingeschatte winstpotentie van de branche, als te hoog ervaren. Wel zijn de rondvaartrederijen bereid, 5% van de kale omzet af te dragen; dit zou volgens hen neerkomen op een bedrag van in totaal circa f 500.000.

Bij de reders stuit vervolgens de invoering van een heffing op basis van het aantal passagiers, het zogenaamde koppengeld, op bezwaren wegens administratieve uitvoeringsproblemen. Meer aanvaardbaar in de ogen van de rederijen is een forfaitaire heffing per vaart of per zitplaats respectievelijk een heffing op basis van de omzet van de rederijen. Naar aanleiding van deze bezwaren is in augustus/september 1994 een onderzoek verricht naar de mogelijkheid een forfaitaire heffing in te voeren. Het bleek voor de meeste rederijen onmogelijk om de voor het onderzoek benodigde gegevens te verstrekken, zonder welke gegevens wij volgens de recente op dit punt tamelijk stringente jurisprudentie er niet aan kunnen beginnen.

Wij kunnen dan ook geen forfaitaire regeling voorstellen in de verordening, doch sluiten een dergelijke grondslag op de langere duur niet uit. De administratieve bezwaren tegen een heffing per passagier blijken niet voor alle reders

gelijk te liggen. Sommige kunnen deze informatie zonder problemen verschaffen. Wij gaan er daarom vanuit dat de anderen dat ook kunnen na aanpassing van de eigen registratiesystemen. Wij menen ook dat de reders inmiddels voldoende tijd wordt gegund om deze aanpassingen aan te brengen; daarom gaan wij vooralsnog uit van een tarief per passagier of bezoeker dan wel deelnemer.

Wat is vermakelijkheid.

Tot 1979 hadden de gemeenten de bevoegdheid om een vermakelijkheidsbelasting te heffen; ook in Amsterdam kenden wij deze heffing (vanaf 1922 tot 1978). Het betrof voornamelijk een belasting op toneel- en bioscoopvoorstellingen. Bij een belasting is er, in tegenstelling tot retributies, geen enkele relatie met kosten. Uit de jurisprudentie omtrent de belasting valt af te leiden wat onder vermakelijkheid zoal kan worden verstaan: "een geheuren van enige importantie, waarbij (mede) al dan niet tegen betaling wordt beoogd het publiek amusement, verstrooiing, ontspanning of vermaak te verschaffen of waarbij het publiek dit zoekt, ondergaat of vindt, pleegt te vinden of kan vinden, een en ander in of op daartoe bestemde op geschikte voor een ieder in wezen toegankelijke inrichtingen, terreinen, wateren enz."

De huidige retributie is enigszins te vergelijken met de vroegere vermakelijkheidsbelasting, omdat het in beide gevallen gaat om vermakelijkheden; de jurisprudentie van de belasting zal daarom een houvast geven voor de vormgeving van de retributie.

Stond bij de belasting het verteringskarakter voorop, bij de retributie staat meer het profijt- en vergoedingskarakter voor het gebruik van gemeentelijke diensten en voorzieningen voorop.

Vermakelijkheid te water.

De invoering van de retributie voor de gehele stad (althans de centrale stad) staan wij niet voor. Gekozen wordt voor een opzet waarbij een gebied bij de heffing wordt betrokken dat tot nu toe in relatief geringe mate betrokken is geweest bij gemeentelijke heffingen of vergoedingen. Wij doelen daarmee op de grachten en overig water in Amsterdam, dat intensief wordt gebruikt ter vermaak. Op het water staan ons, zoals vermeld, tot nu toe vrijwel geen instrumenten tot kostenverhaal ter beschikking. Wel betalen watergebruikers havengeld (of in sommige gevallen huur) en in enkele gevallen precario, doch dit houdt voornamelijk verband met de kosten die de Dienst Binnenwaterbeheer Amsterdam en het Gemeentelijk Havenbedrijf maken; bovendien is de heffing van havengelden bij lange na niet kostendekkend, omdat de tarieven zich richten op andere havens en niet zozeer op kosten (zouden de werkelijke kosten geheel worden verhaald, dan zou geen schip Amsterdam aandoen, althans voor wat betreft de binnenhavengelden). De precariotarieven zijn bescheiden en staan los van gemeentelijke kosten (voor varende objecten wordt geen precario geheven; alleen voor niet-varende objecten boven, op of in het water wordt geheven; bij de rondvaart gaat het dan om onder meer tickethokjes op een openbare steiger of vlaggemasten).

In het verleden (van 1979 tot 1983) heeft de gemeente watertoeristenbelasting geheven. De watertoeristenbelastingverordening werd evenwel door de Hoge Raad onverbindend verklaard, omdat de watertoeristenbelasting in strijd werd

geacht met de opvatting van de Hoge Raad dat de wetgever de vermakelijkheidsbelasting had afgeschaft en omdat tevens strijd aanwezig werd geacht met het feit dat de gemeente "net zo goed" een retributie voor vermakelijkheden kon invoeren. De heffing van een retributie was echter om de hiervoor genoemde redenen een onuitvoerbaar zaak. Nadien is door ons getracht de rondvaartrederijen op privaatrechtelijke basis te betrekken bij een redelijke dekking van gemeentelijke kosten door middel van het afsluiten van contracten voor het gebruik van kaden en steigers, doch dat stuitte op zodanige juridische, uitvoeringstechnische, maar ook principiële bezwaren (verpachten van openbare ruimte) dat dit voornemen niet is doorgezet.

Al met al mag het duidelijk zijn dat wij de prioriteit leggen bij de vermakelijkheid te water en niet bij vermakelijkheden op het land.

Het voorstel is om een verordening vast te stellen waarbij uiteraard het gelijkheidsbeginsel van toepassing is: alle situaties waarbij vermakelijkheden worden gegeven op het water, worden (voor zoveel mogelijk, tenzij de doelmatigheid zulks in de weg staat) bij de heffing betrokken. Het moet dan gaan om vermakelijkheden van enige omvang: de rondvaart, waterfietsen, partyboten en dergelijke. De invoering van een retributie te water geeft hoevendien uitvoering aan de twee, in de inleiding vermelde voorstellen van de raadsleden Köhler en mevr. Ter Horst. Beide voorstellen streven naar verhaal van kosten die op de gemeente drukken als gevolg van allerlei vermakelijkheden en toeristische activiteiten, op degenen die van die activiteiten profijt hebben of er belang bij hebben.

Belastingplichtig.

Degene die vermakelijkheden geeft, zal normaliter de belastingplichtige zijn. Dit kan een persoon of een lichaam (stichting, vereniging, bedrijf enz.) zijn; derhalve hij voor wiens rekening en risico de als vermakelijkheid aan te merken activiteit plaatsvindt of hij die deze organiseert. Volgens de materiële bepalingen in de Gemeentewet hoeft het niet per se te gaan om vermakelijkheden tegen betaling, maar bij de oude vermakelijkheidsbelasting richtten de heffingsgrondslagen zich vaak wel op bij voorbeeld de toegangsprijs of de omzet. In principe kan iedereen die vermakelijkheden van een zekere importantie geeft op het water derhalve bij de heffing worden betrokken. Gedacht moet worden aan rondvaartrederijen, waterfietsexploitanten, andere soorten vervoer op het water met overwegende vermakelijkheidsaspecten (watertaxi, museumboot), partybootexploitanten en organisatoren van evenementen op het water.

De groep van belastingplichtigen is in kaart gebracht aan de hand van vergunningen die worden verstrekt op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening. Dit zijn de vergunningen die worden verstrekt op grond van art. 105 (rondvaarten) en art. 105A (overig personenvervoer te water). Het gaat dan om de hiervoren aangeduide categorieën van exploitanten. Daarnaast zijn er ook de organisatoren van overige vermakelijkheden en evenementen op het water die bij de belasting kunnen worden betrokken.

Wij achten het onder meer uit het oogpunt van uitvoerbaarheid, maar ook uit principiële overwegingen gewenst om gratis georganiseerde vermakelijkheden buiten de heffing te laten. Gedacht moet worden aan het Prinsengrachtconcert of roeiwedstrijden. Bij de omschrijving van het belastbare feit zal dan ook worden uitgegaan van vermakelijkheden die tegen betaling worden gegeven.

Het is bij retributies niet gebruikelijk om vrijstellingen in te voeren. Directe subsidiëring geeft een helderder inzicht dan diffuse subsidiëring via fiscale vrijstellingen. Wel kan, zoals naar voren gebracht in de Commissie voor Financiën, Sport en Recreatie, Lokale Media en Binnenwaterbeheer, nadere differentiatie, bij voorbeeld uit milieuo-verwegingen, worden bekeken. De mogelijkheid om te differentiëren bij tarieven is evenwel zo nieuw (wordt pas in 1995 verruimd), dat voor 1995 nog geen voorstellen ter zake worden gedaan

Vooralsnog stellen wij dan ook geen vrijstellingen voor ten aanzien van specifieke groepen of gemakkelijkheden.

Grondslag van de heffing, tarief en heffingstechniek.

Gekozen kan worden uit verschillende grondslagen.

Wij stellen u, in weerwil van de bezwaren van de reders, voor om als uitgangspunt te nemen: een tarief per bezoeker van de gemakkelijkheden respectievelijk per passagier per (rond)vaart.

Onderzocht is, of omzet een haalbare en rechtvaardige grondslag zou zijn, doch uitvoeringstechnische en controleoverwegingen hebben de weegschaal doen omslaan naar de eenvoud van een voor iedere belastingplichtige gelijk en eenduidig tarief. De vergelijking die belanghebbenden trekken met het 5%-tarief van de omzet voor de toeristenbelasting, gaat in onze ogen niet op. Het gaat in dat geval immers om een totaal andere heffing en om een geheel anders opgebouwde omzet, die zich ook gemakkelijk leent als grondslag voor het behalen van een redelijke belastingopbrengst. Bovendien gaat de vergelijking niet op, omdat de hotellerie de stad niet gebruikt als openluchtmuseum, zoals de exploitanten op het water wel doen; de mate van profijt is derhalve verschillend en rechtvaardigt een eigen grondslag voor de retributie.

Een tarief van een gulden per bezoeker of deelnemer respectievelijk per passagier levert in onze ogen een redelijke bijdrage op aan de gemeentelijke kosten en in relatie tot de mate van profijt die betrokkenen hebben van de stad.

In het verleden was het tarief voor watertoeristenbelasting f 0,75 per passagier per rondvaart. Een opslag van een gulden is ook voor de belastingplichtige bedrijven goed zichtbaar te maken aan de passagiers en touroperators. Bovendien sluit ook een heffing per passagier aan bij de draagkracht van betrokkenen: de opbrengst is immers gerelateerd aan het aantal passagiers. De ervaringen in het verleden op uitvoeringstechnisch vlak zijn niet zodanig negatief, dat niet van de reders een administratieve inspanning kan worden gevraagd.

Wij stellen u voor, te gaan heffen bij wege van voldoening op aangifte per tijdvak van een kalenderkwartaal. Zodoende kan de belastingplichtige per kwartaal zijn betalingen doen, zonder voor een verrassing te komen staan van een grote aanslag per jaar. Dit is te vergelijken met het pay-as-you-go-systeem, dat voor de toeristenbelasting naar tevredenheid van de hotellerie werkt.

Bovendien doen de betrokkenen per kwartaal aangifte voor de omzetbelasting en de loonbelasting. Voor de retributie kan dan worden aangesloten bij de kwartaalboekhouding.

Controle.

Een voldoening-op-aangifte-heffing staat of valt bij een goede controle. Aan de hand van de boekhouding (omzetgegevens en verkochte kaartjes) en uit te

voeren steekproeven zal worden nagegaan, of de aangiften conform het aantal bezoekers/passagiers zijn. De wettelijke mogelijkheden bij verzuim van betaling of onjuiste aangifte zijn tamelijk scherp; er kan een naheffingsaanslag worden opgelegd met ten hoogste een (fiscale) boete van 100% van het te weinig betaalde bedrag. Er zal dan ook door ons een boetebeleid worden vastgesteld op het punt van deze heffing, net zoals dat is gebeurd bij de hondenbelasting. Dit beleid zal te uwer kennis worden gebracht.

Aanwijzen kostencategorieën voor gemakkelikheden te water.

De gemeente heeft vaak te maken met evenementen en permanente situaties waarbij allerlei soorten vermaak worden geboden door derden. Dergelijke zaken veroorzaken, zoals de wetgever ook zegt, vaak aanzienlijke kosten voor de gemeente: speciaal toezicht, extra baggeren, stadsilluminatie, parkeerplaatsen voor bussen, extra onderhoud en verfraaiing van openbare ruimten, extra schoonmaakkosten, VVV, representatie, verkeerscirculatieplannen, afmeervoorzieningen, kadeonderhoud enz.

Voorwaarde voor heffing is, dat er kostencategorieën kunnen worden aangewezen die een verband hebben met de gemakkelikheden (te water). Het moet gaan om gemeentelijke kosten, dus bij voorbeeld politiekosten vallen er buiten, nu dit een regionale zaak is geworden.

Ook moet het kosten betreffen die niet al specifiek worden gefinancierd vanwege het rijk of reeds via een andere gemeentelijke retributie *geheel* worden verhaald. Als het echter gaat om kosten die momenteel uit de algemene rijksuitkeringen of uit gemeentelijke belastingen worden gefinancierd, staat het de gemeente vrij om deze voortaan te verhalen via de retributie. Ook kunnen tekorten op andere gemeentelijke retributies worden meegeteld; bij voorbeeld het binnenhavengeld is slechts voor een deel kostendekkend, zodat de overige kosten ook kunnen worden betrokken bij het aanwijzen van kostencategorieën; zo ook baggerkosten, die voor een deel worden gefinancierd via onder meer het vlootrecht en voor een deel uit de algemene dienst. Ook nieuwe voorzieningen die de gemeente in de toekomst zou kunnen ondernemen, zouden kunnen worden gefinancierd met bij voorbeeld een verhoging van het tarief.

Kortom, het gaat om (directe en indirecte) kosten die in verband staan met de mogelijkheid voor belastingplichtigen om gemakkelikheden te water te geven.

De wetgever stelt, zoals vermeld, juist uitdrukkelijk niet de eis dat de gemeente aangeeft welk onderdeel of hoeveel van deze kosten toerekenbaar zijn. Evenmin behoeft het tarief zich te richten naar de kosten. Als er maar sprake is van aanwijsbare gemeentelijke voorzieningen of diensten waarvan direct of indirect gebruik wordt gemaakt door betrokkene.

De rondvaart en het overig passagiersvervoer (met uitzondering van veerdiensten) maken gebruik van de stad bij wijze van openluchtmuseum. Zonder mooie grachten, afmeervoorzieningen, authentieke bruggen, steigers en goed onderhouden monumenten zou de bestaansgrond van de passagiersvaart wegvallen.

Destijds heeft de toenmalige minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur verklaard dat zij van mening is dat het bedrijfsleven, en met name de toeristenbranche, zou moeten meebetalen aan de instandhouding van cultuurhistorische objecten. Deze objecten trekken immers veel toeristen. Volgens berekeningen van de minister verdient de toeristische sector jaarlijks 700 miljoen

gulden aan "culturele" toeristen. Zij dacht dan vooral aan extra overheids-investeringen en infrastructurele voorzieningen. Ook bedrijven die profiteren van een mooi stads- of dorpsgezicht, zouden moeten bijdragen aan de instandhouding daarvan, aldus de voormalige minister (zie het Financieele Dagblad van 22 april 1993).

De hierna volgende niet-limitatieve inventarisatie van kostencategorieën geeft een indruk van de gemeentelijke voorzieningen en diensten ter zake, waarbij voor zover mogelijk het totale globale bedrag is aangegeven dat met deze kosten is gemoeid. Een deel van deze kosten is toe te rekenen aan het bieden van gemakkelijkheden te water.

1. Kosten openbare ruimte om, aan en in het water.

De hierna volgende kosten (begroting voor 1994) betreffen hoofdzakelijk het deel dat aan de binnenstad is toe te rekenen:

— onderhoud van bruggen (en meerkosten oude-stijlbruggen)	f 1.700.000;
— kapitaallasten bruggen	f 12.000.000;
— diep- en schoonhouden van grachten (onder meer kosten voor het baggeren en reinigen van baggerspecie van de grachten; dit wordt voor een deel gefinancierd uit het rioolrecht; circa 33% van het wateroppervlak in de binnenstad wordt intensief gebruikt door de rondvaart)	f 13.500.000;
— diep- en schoonhouden van sluizen	f 130.000;
— onderhoud van walmuren	f 1.800.000;
— kapitaallasten walmuren	f 500.000;
— onderhoud van sluizen en waterkeringen	f 1.000.000;
— kwantiteitsbeheer van het oppervlaktewater	f 6.000.000.

2. Speciaal toezicht.

— Personele kosten Dienst Binnenwaterbeheer Amsterdam (dat deel dat niet via het binnenhavengeld wordt gefinancierd)	f 13.000.000;
Totaal 1 en 2 circa	f 53.000.000.

3. Overige kosten.

Er zijn kostencategorieën die niet precies in bedragen zijn uit te drukken, maar die wel voor een deel in verband staan met of mede ten behoeve van toerisme en gemakkelijkheden zijn aan te wijzen en waarvan de beoogde groep belastingplichtigen direct of indirect gebruik maakt of profijt heeft, te weten:

- torens, poorten en monumenten;
- Bureau Monumentenzorg;
- kapitaallasten subsidies monumenten;
- Bureau Representatie der Gemeentesecretarie (bij voorbeeld voor het mede begeleiden van congressen);
- stadsilluminatie (bruggen en monumenten);
- afmeervoorzieningen;

- milieukosten (bij voorbeeld onderzoeken door de Milieudienst naar brandstof- en geluidsemissies van rondvaartboten);
- stadswachten;
- kosten parkeervoorzieningen ten behoeve van onder meer toeristenbussen;
- subsidiëring toeristische attracties, evenementen en culturele voorzieningen;
- reinigingskosten;
- kosten toerisme [subsidie VVV en Stichting Amsterdam Tourist Service (ATAS), promotieactiviteiten];
- vandalismebestrijding.

Raming opbrengst en perceptiekosten.

Aan de hand van de ons ter beschikking staande gegevens laat een voorzichtige schatting van de bruto-opbrengst zien, dat deze circa 2,5 miljoen gulden zal kunnen bedragen voor 1995. De perceptiekosten zullen incidenteel f 38.027 (exclusief voorlichting) en structureel ongeveer f 90.000 bedragen. Daarnaast moet nog rekening worden gehouden met een minderopbrengst in verband met ontheffingen en (5%) en oninbaarlijdingen (3%).

Bestemming opbrengst.

Het karakter van de retributie is door de wetgever enigszins geabstraheerd door het laten vervallen van de eis van art. 229 van de Gemeentewet. Bovendien wordt de retributie geheven voor zodanig verschillende zaken, dat het onmogelijk is om aan de opbrengst een bepaalde in de begrotingssystematiek ingebodde bestemming te geven. Het gaat voor het grootste gedeelte om een bijdrage aan kosten die drukken op de algemene dienst. De opbrengst is dus te beschouwen als een dekkingsmiddel van algemene aard, hetgeen overigens de mogelijkheid onverlet laat om een beleidsmatige koppeling te leggen met gewenste prioriteiten. Deze koppeling is reeds bij de behandeling van de begroting voor 1994 gelegd voor (naar verwachting) een groot deel van de opbrengst, namelijk bij de aankondiging dat wij overwogen de retributie in te voeren mede in het kader van het flankerend lastenbeleid.

Uw Vergadering heeft ons voorstel overgenomen, waarbij de (voorlopig geraamde) bruto-opbrengst van de retributie structureel zou worden ingezet voor het flankerend lastenbeleid [zie de missive ten geleide van de begroting voor 1994 (Gemeenteblad 1993, bijlage N, bladzijden 41, 42 en 43)]. Door de voormelde wettelijke belemmeringen (niet per 1 januari 1994 doorgaan van de wijziging van de nieuwe Gemeentewet op het gebied van de materiële belastingbepalingen) is genoemde opbrengst niet reeds in 1994 gerealiseerd, doch vanaf 1995 zal dat naar verwachting wel gebeuren.

Stadsdelen.

De heffing en de inning van retributies zijn in principe overdraagbaar aan de stadsdelen. De daarvoor in aanmerking komende bestaande retributies staan nu op de zogenaamde E-lijst. De gemaklijksretributie ontbreekt op deze lijst, omdat de gemeente deze heffing tot nu toe niet kent. De door de centrale stad in te voeren retributie zal naar verwachting alleen gemaklijksheden betreffen die op of vanuit het onder de centrale stad ressorterende watergebied plaatsvinden.

Het systeem van de Verordening op de stadsdelen brengt mee dat retributies zijn overgedragen, tenzij deze op de A- of E-lijst zijn of worden geplaatst. Wij zien geen argumenten om de heffing centraal te houden, zodat wij een dergelijk voorstel niet zullen doen. Dit betekent dat het aan de stadsdelen is om zelf al dan niet een retributie voor gemakliijkheden (te land dan wel te water) in te voeren. Uit de jurisprudentie valt af te leiden dat een gemakliijkheid onsplitsbaar is. Dit betekent dat een stadsdeel waar een gemakliijkheid zich vanuit centraal gebied uitstrekt, ten aanzien van diezelfde gemakliijkheid zijn eigen deel zou mogen heffen (indien uiteraard het stadsdeel ook kosten maakt en een heffingsverordening heeft). Andersom geldt hetzelfde: een gemakliijkheid die vanuit een stadsdeel zich in de centrale stad afspeelt, kan door de centrale stad bij de heffing worden betrokken.

Mocht het zover komen, dat een belendend stadsdeel initiatieven ontplooit op dit punt, dan kan wellicht worden gedacht aan een constructie zoals we dat nu kennen bij de heffing van het zeehavengeld, waarbij Amsterdam en Zaanstad een gemeenschappelijke havengeldregeling met een verdeelsleutel hebben, omdat het één havengebied betreft. Een eventuele door een stadsdeel getroffen privaatrechtelijke regeling doet overigens niet af aan de bevoegdheid van de centrale stad om de retributie te heffen, indien de gemakliijkheid zich tevens afspeelt in gebied dat onder de centrale stad valt.

De Commissie voor de Financiën, Sport en Recreatie, Lokale Media en Binnenwaterbeheer heeft op 13 oktober 1994 met deze voordracht ingestemd, waarbij de fractie van de PvdA een algemeen voorbehoud maakte en de fracties van GroenLinks, VVD en D66 een voorbehoud maakten in verband met nog te verstrekken informatie ten aanzien van mogelijkheden voor differentiatie voor waterfietsen.

Op grond van het vorenstaande stellen wij u voor, het volgende besluit te nemen:

De Gemeenteraad van Amsterdam,

Gezien de voordracht van Burgemeester en Wethouders van 20 oktober 1994; Gelet op art. 227, eerste lid, onderdeel *b*, ten vierde, van de Gemeentewet,

Besluit:

vast te stellen de volgende

Verordening op de gemakliijkheidsretributie te water.

Begripsomschrijving.

Art. 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a* gemakliijkheid: een activiteit waarbij wordt of mede wordt beoogd het publiek amusement, verstrooiing, ontspanning of vermaak te verschaffen of waarbij het publiek dit amusement, verstrooiing, ontspanning of vermaak zoekt, ondergaat, vindt, pleegt te vinden of kan vinden, een en ander in of op